

BIOPOLITICS INTERNATIONAL ORGANISATION

International University for the Bio-Environment

E-learning Program for the Environment

Comments of Participants

International and Greek Courses

2008-2013

BIOPOLITICS INTERNATIONAL ORGANISATION

International University for the Bio-Environment

E-learning Program

TABLE OF CONTENTS

International Courses

Green Salary-Reversing Unemployment through Environmental Protection

(2011 Spring Quarter, Fall Quarter, 2010)

Food, Agriculture and the Environment (2011)

Biopolis-Sustainable Urban Development (2011)

Sustainable Forest Protection and Management (2011)

Sustainable Agricultural Production – The Case of Montenegro (2009)

Sustainable Agriculture (2010)

Natural Resources (2010)

Greek Courses

Κλιματικές Αλλαγές (2012, 2011, 2009)

Πράσινος Μισθός (2012, 2011, 2010, 2009, 2008)

Βιοπόλις-Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (2011, 2010, 2009)

Βιοπολιτική-Τουρισμός-Ανάπτυξη (2011)

Βιώσιμη Γεωργία και Ανάπτυξη της Υπαιθρου (2011)

Προστασία Δασών (2011, 2010, 2009)

Άτομα με Αναπηρία (2008)

Γεωργία και Τρόφιμα (2008)

Κοινή Αγροτική Πολιτική (2008)

Μύθος και Περιβάλλον (2008)

Περιβάλλον και Υγεία (2008)

BIOPOLITICS INTERNATIONAL ORGANISATION

10 TIM. VASSOU ST, ATHENS 11521, GREECE, TEL: 210 6432419, FAX: 210 6428633

Email: bios@otenet.gr , website: www.biopolitics.gr

International University for the Bio-Environment
e-Learning Programme

International Courses

Green Salary – Reversing Unemployment through Environmental Protection
Fall Quarter 2011

Comments and Feedback from Students

*As a development activist and with Bangladesh being a direct victim of climate change, I get opportunities to participate in different forums. The course contents have enriched my understanding of green employment for a sustainable environment. The course could cover the basic ideas of green jobs, which would be very useful for me to incorporate in our campaign and advocacy work in the context of the impacts of climate change. The course will help me in rethinking for future planning and redesigning projects and interventions. It will also help me analyse critically, through the lens of climate change, adaptation and mitigation strategies. I am really thankful and grateful to the Biopolitics International Organization for giving me this opportunity. I will take more courses offered by B.I.O. in coming semesters. **Sazzadur Rahman Chowdhury, Executive Director, Bangladesh Freedom Foundation (BFF), Bangladesh***

*This course helped me to acquire a deeper knowledge of the topics covered, which I am interested in and which I enjoy very much. The Green Salary is a very new topic for me that I enjoyed throughout the study materials. Now I am able to appreciate much more the value of green salaries and their relationship to the environment. It was really fruitful in the context that it developed my understanding of possibilities for creating green jobs in almost all sectors. I do believe I will be able to incorporate what I have learned during this course in my future job. Being an Environmental Executive, I found the course altogether helpful in providing a better understanding of various sectors and their basics, and, also, the impacts of various activities on our surroundings. Once again, I appreciate you and your team. **Narendra Singh Rathore, Environmental Executive, R.S. Environ Link Technologies Pvt. Ltd, India***

*The course material is very useful and well researched. I picked up valuable details and concepts of environment protection. As a result, I am more knowledgeable and aware of the programs in mitigating climate change. **Sharon Lee Siew, Ng, Singapore***

The Green Salary, just as the other two courses I took, is a totally new field for me, which I chose out of curiosity and desire to broaden my knowledge and interests. The information provided in the course, however, will help me to evaluate the agricultural policy of my country, Turkmenistan, and possibly make suggestions on how to improve and make this agricultural policy more efficient. **Oksana Yeshshyorkina, Ph.D Student in History, Bilkent University, Ankara, Turkey**

I am a researcher in the Corporate Social Responsibility Laboratory at the International Academy of Business and I am preparing a research proposal for applying for a Ph.D. in this topic. The green economy which includes the idea of “green salaries” is a part of social responsibility that should be created, managed and regulated not only by industries (which many states may wish for) but primarily by governments. I am going to use the knowledge I gained from this course in preparing articles, publications and my thesis, as one of the main parts of social responsibility politics. This is the first time I have been exposed to the green salaries proposal, and I like the idea to use the unemployed in jobs for the protection of the environment. It will help people to keep their self-confidence and assertiveness, and hone their skills. In addition, it will contribute to the environment and we can start from simple steps. I will be promoting these ideas at meetings in Kazakhstan with governmental representatives, companies and academics. **Yuliya Kharkova, Head of the International Development and Accreditation Department, Researcher at the Corporate Social Responsibility Laboratory, International Academy of Business, Kazakhstan**

Food, Agriculture and the Environment

2013

Comments and Feedback from Students

The material covered in this course will help me in my work when I am setting up training components at the centre. We continue to explore the introduction of more skill and training opportunities in the field of agriculture. All the topics were valuable; however, I will continue to explore more ideas for generating non farm incomes, which is a part of integrated farm management for the community of women who are the target group of our project. **Cordelia Adamu, Project Manager (BPW/TY DANJUMA Foundation: Study and Skills Center Pyakasa, Abuja), Business and Professional Women (BPW) Nigeria, Abuja, Nigeria**

The materials in this course enhanced my knowledge of the impact of agriculture on the environment (and vice versa), food production, food security and the policies governing these. **Titilola Adisa, President – BPW Lagos Club, International Federation of Business and Professional Women (BPW), Lagos, Nigeria**

This course helped me greatly in understanding the intimate relationship between our need for greater quality and quantity of food and environmental issues.

People will always need food. This course showed me which paths must be followed in order to show people the importance of keeping a balance between our needs and nature's needs. **Adriana Haragea, “Viitor Plus” Association, Bucharest, Romania**

The material in this seminar provided me with precious information on several aspects of the food production chain and its influences on the environment along with the new relevant technologies.

The differences in agriculture approaches and unique examples from other parts of the world provide interesting topics for conversation. They also contribute to the spread of information and the creation of groups that are sensitive to environmental improvement. **Alexandros Alatsatianos, Administrator, TEI Pireaus, Greece**

As I work for the company that deals with the Kyoto Protocol and other ecological aspects it is really important for me to broaden my knowledge in this area. Thanks to your course “FOOD, AGRICULTURE AND THE ENVIRONMENT” I have had this opportunity to make myself more knowledgeable and access the newest information about the environment. I find all mentioned themes very up to date and important for me and my work. I really appreciate the opportunity you gave to obtain this knowledge.

Thank you for doing great things! **Yevgeniy Altukhov, Head of GC Representation, LLC “Global Carbon Ukraine”, Makeyevka, Ukraine**

This course has proven to be very helpful and interesting and, combined with environmental management that I am currently studying, it managed to enrich my knowledge and also motivate me to explore the issues of food, safety and agricultural waste management more extensively. The topic plays an important role in sustainable development and the fact that it provided examples of the current situations and practices is also very beneficial in my opinion and I hope that with further research, it can become a valuable tool for my future work. **Amaryllis Andrioti, University of Athens, Greece**

I had the opportunity to understand the importance of environmentally sound agriculture. I work at an environmental agency and intend to use all the knowledge I gained in my own work. **Anna Serri, Athens, Greece**

This semester I am taking a course for an advertising company which deals with Greek agriculture and promoting Greek food products. This course helped me understand various things and improved my knowledge so that I can communicate better with the producers/farmers. **Georgia Antoniou, Athens, Greece**

I am currently not employed in the environmental sector however this course has been quite interesting for me. I am glad that the information was not presented in a very complicated manner and that it was easy to understand. **Melita Athinaïou, Attikis, Greece**

The course content was sufficient and legible overall, so I can not only answer questions regarding the main issues of the course, but also to absorb and pass on the knowledge I got from it. **Argyrios Boglis, Strain of Protection and Management Section, Management Body of Mt Parnon and Moustos Wetland, Arkadia, Greece**

The course has proven to be very helpful, with current issues and well organized chapters with a clearer image and defining concepts. I was pleased and honoured to have had access to it and I am considering including the “Food, agriculture and the environment” course’s main information and debatable aspects in the training sessions for youngsters, as part of the AIDA educational programs. The issues I consider most valuable are the ones concerning the global level of the subject and the ethical applications of it. Thank you for everything! **Cristina Sinziana Buliga, AIDA (Association for Alternative Sustainable Initiatives), Bucharest, Romania**

Although the material is irrelevant for my work, it helped me enrich my personal knowledge. **Stamatis Chatzistamatis, Kavala, Greece**

Although the material is irrelevant for my work, it helped me enrich my personal knowledge and to improve my skills and competencies. **Konstantinos Chatzitheodorou, Kavala, Greece**

The material of courses was very helpful in many ways. It gave me lots of information about many aspects of agriculture and the advantages and disadvantages of it. I was interested in learning more about the danger of agriculture for the environment and my personal health as well as the alternative farming methods and agricultural waste management tactics that exist. I’m a postgraduate student in the department of chemistry in the program of Environmental Chemistry and Technology and I hope that the information I got from this courses will help me in my field. In the course, I found most interesting the “Quality and safety in food and agricultural products”, the “Biotechnology – benefits and dangers”, and the “Agriculture and the environment” topics. **Stylianos Chiotis, Department of Chemistry, National and Kapodistrian University of Athens, Greece**

Biopolis – Sustainable Urban Development

Fall Quarter 2011

Comments and Feedback from Students

I would like to thank you for this excellent online learning opportunity and for the opportunity to become a member of a team of students, professors, academics and other professionals, who were similarly interested in environmentally sound practices, the promotion of environmental understanding and who were eager to learn more about the causes and solutions to current urban problems. I have taken the course due to my personal interest in environmental policies and I am very grateful, because it has highly contributed to the broadening of my knowledge in the area. I have found the course material as an excellent, brief and easily understandable compilation, where each chapter explained key concepts and introduced relevant examples. At my current work, I get in contact with a number of projects, which aim to tackle problems especially in third-world countries, concerning

water resources management, sustainable livelihoods and development, climate change issues and other related development problems. The course helped me to understand a wide range of concepts from sustainable cities through urban ecology, social issues, urban demographics, sustainable management of land to sustainable urban transport and even more. I found it interesting to read about the background of these problems, while also having the insight into policies and measures that could be undertaken. The course has also contributed to raising my own awareness towards the environment and I hope I can be a more responsible individual contributing to the building of our future societies. Thank you very much! **Erika Pathó, Assistant, European Neighbourhood Policy, Directorate-General Development and Cooperation – EuropeAid, European Commission, Belgium**

The given material helped me to broaden my view in the area of sustainable urban management. While the teaching of urban ecology at our institute is limited to a few lessons, it encouraged me to offer a more extensive concept of this topic in the teaching process. I mostly appreciated that the theoretical basis was expanded with interesting examples or case studies. While my field of study is based on biologic systems and their responses to environmental factors, I find it interesting and innovative to implement the use of green (living) energy as a renewable source in urban planning. **Alexandra Lešková, PhD Student, Department of Ecosociology and Physiotactics, Faculty of Natural Sciences, Comenius University in Bratislava, Slovak Republic**

This program demonstrates numerous projects that are implementing change towards sustainable urban development. The most important aspect of sustainable urban development is the development of sustainable, socially just and inspirational communities, one neighbourhood at a time. Moreover, the efficient and sustainable use of energy is also key to the development of sustainable cities. **Alona Bondarenko, Master's Student, National Technical University of Ukraine**

This course has given me a lot of information, which I will apply throughout my future career. Considering the fact that I am a Master's student in EU Policies and Institutions at Ss Cyril and Methodius University in Skopje, I must stress that this course will also help me to define my next steps in my job pursuit. For the past three months, I had the opportunity to learn about various methods and practices in solving the problems of sustainable development, and I am completely ready to start working on a job that is closely connected to sustainability and protecting the environment. I am also counting on help from B.I.O following my engagement by a company or organization where I will be working in the near future. **Aleksandar Talimdjoski, FYROM**

Sustainable Forest Protection and Management

2013

Comments and Feedback from Students

The variety of information in this seminar provides a new approach to forestry. Considering that it is not a topic that has interested a lot of people in our community,

especially because we don't have large forests in Attica, it provides us with a different view on the subject.

Changes that can occur even in our country, and applying the above methods to real life situations can produce surprising results.

Alexandros Alatsatianos, TEI Piraeus, Greece

In order for someone to teach a subject, or even a small part of it, he/she must understand it, its parts, and its implications on a deep level. Through this course I discovered aspects of a subject I never knew about before, and I am sure that many aspects of it will help me in the future with teaching environmental issues in the classroom. One of the things I found especially interesting was the connection of the forest with modern society (urban forestry for example). Many kids have lived in a city environment for all of their lives and aren't familiar with the forest. So I believe, one good way for them to start to care about the environment is to come into contact with what the forest offers them, even if they live in an urban or rural environment.

Argyraki Panagoula, Patra, Greece

I am currently not employed in the environmental sector, however, this course was organized in a very clear and precise manner, with material collected in a way which made it a very pleasant course. Also the information was always provided with specific examples which helped me understand the material in detail. **Melita Athinaïou, Anthousa, Greece**

The course content was sufficient and legible overall, so personally speaking, I am able not only to answer questions regarding the main issues of the course, but also to absorb and pass on the knowledge I got from it. **Argyrios Boglis, Strain of Protection and Management Section, Arkadia, Greece**

This course helped me on a personal level, because I learned more about forest conservation and sustainability and I found out about principles that I can apply related to forestry. **Dimitrios Charalampopoulos, Greek Army, Kalamata, Greece**

Although the material is irrelevant for my work, it helped me to enrich my personal knowledge. **Stamatis Chatzistamatis, Kavala, Greece**

Although the material is irrelevant for my work, it helped me to enrich my personal knowledge and to improve my skills and competencies. **Konstantinos Chatzitheodorou, Kavala, Greece**

Management and environmental management is a field I am interested in for my own employment. Hence, this course material was helpful for developing my knowledge in the area. I appreciate that the material incorporates issues in several parts of the world, which will be beneficial as I seek work in environmental management in developmental projects for third world countries. **Despina Constantinou, Student, the University of Edinburgh, Larnaka, Cyprus**

The course content is sufficient and legible overall, so personally speaking, I am now able not only to answer questions regarding the main issues of the course, but to absorb and pass on the knowledge I got from it. **Ioannis Dimitrakopoulos, Strain of**

Supervision (patrolling) Section, Management Body of Mt Parnon and Moustos Wetland, Arkadia, Greece

This course helped me realise the importance of forest conservation, including the principles needed to succeed in it and the ways to sustain the progress that has been made. Georgia Douvogianni, Student, Technological Educational Institute of Kalamata, Greece

The course has broadened my view about the forest environment. It also revealed how to protect forests from being eroded and how thinning and weeding are necessary for the trees to have enough nutrients for proper growth.

What I consider the most valuable aspect of this course is the theme of forestry in rural development. This not only alleviates poverty by creating employment, it also serves as a recreational centre which is of economic value to the communities.

The knowledge I acquired through this course will help me advise those working in a nearby forests about how they would manage the forest effectively to make it a tourist centre. Lillian Nwakaku Edeh, Director of Personnel Management, Local Govt. Service Commission, Enugu State, Nigeria

Generally, the course added to my existing knowledge. It's a new area in my career. The most valuable aspect of this course to me is the Silviculture which implies the agriculture of trees. As a librarian, I can refer this topic to researchers for further study. Queeneth O Ekeocha, Librarian, African Institute for Applied Economics, Enugu State, Nigeria

The subject of the course "Forest Protection" is very interesting especially for someone who lives in a country like Greece where the implementation of all this could benefit the country and the citizens. Although Chemical engineering is not directly connected to forest protection, they are related indirectly, with potential for inter-applicability, for example with climate change. It is always interesting and important to enrich ones knowledge in an important subject that a chemical engineer is very likely to use in their career. Panagiota-Maria Eleni, Junior Researcher, National Technical University of Athens, Greece

Natural Resources 2010

Comments and Feedback from Students

The material presented in the course modules is very useful in my work. Correlation between environmental factors, both historically, and of their evolution in time, until today, and the presentation of the impact on these factors of the economic activities that can cause damage, have been well summarized. Presentation of all aspects, the historical, economic, etc. and their importance for sustainable development creates an overview. Most valuable aspects were those related to prevention of the dangers that can threaten environmental factors and thus, damage lives. In my work, as I am working on biodiversity and the department must give points of view on economic

activities that may have an impact on the environment, I think that the chapters on dangers threatening and ways of protection are really helpful. I think this course helped me to have an overview in all aspects: historical, economic, social, inter-and intra-specific relationships. **Nicoleta-Nona Ardeleanu, Regional Environmental Protection Agency of Bacau, Romania**

Very good course! We have prepared now the Environmental Report and my experience from this course made me want to prepare the entire report. Even though I do not work directly in this area, it was very useful for me to get new information from your lectures. I will use these materials in the future as well. The most valuable aspects of the course were the objectives and the summary/questions. I wish to thank you and hope next time to be able to be more active in the forums and discussions. **Qenan Maxhuni, Officer for Biodiversity, Republic of Kosovo**

The materials covered in the course module are of high standard. The updated information on natural resources covered in the course has helped in broadening my knowledge on natural resources. The information on degradation and protection measures of different natural resources as covered in the course is the most valuable aspect of the topic. I have been able to incorporate this information in proposing and managing the project in an environmentally sustainable manner. **Sakunda Ojha, Environment Officer, Nepal**

Thank you for the opportunity to complete this training programme. I have found many aspects related to my work that I was not aware of. Now I know that a good management of the soil and water can provide us not only with economic growth, but with a good environment/ground for wellness and future development as well. I can teach people how to find the motivation for putting into practice the theory and how to benefit from their work, as well as make the environment benefit from it. **Severina-Andreea Batca, Research & Development Assistant, Romania**

The course material covers some topics of my final PhD specialty exam. It was a very great opportunity for me to prepare and to review the material for the examination. The most valuable aspects are the identification of the main problems that appear in the use of natural resources. And, at the same time, the presentation of a rationale answers to the problems. **Galitschi Inessa, PhD Student, Moldova**

The material in the given course module is very interesting. Simple people can gather a lot of helpful information from it as well, and not only the experts in the field. The given material allows to expand considerably an outlook in the field as the majority of my disciplines are directly connected with ecology, and consequently with natural resources. I would like to find application of the given theme in my work, in cooperation with Germany in which methods of collection of energy by means of the sun are actively developed. **Gennady Potanin, Saint Petersburg State Technological University for Plants Polymers, Russia**

Natural resources are an integral part of mankind! Water, soil, wood – all these components are interrelated. But I consider that the most important aspect of the course is the problem of the preservation of water. My activity is directly connected with the analysis of natural waters, therefore this course is an advantage for my process of training and will help me to pass my examinations in the summer. **Maria**

Volcova, Saint Petersburg State Technological University of Plant Polymers, Russia

The material in the course module has helped me to prepare for my examinations at the university on soil science and hydrology. The information is presented in an interesting and simple form. And also, I hope, in August of this year, to do my research work on the theme of “Hydrochemical research of water of the rivers and lakes of the Leningrad region” and as a theoretical basis I will use the information of the given course. Thanks for the informative material. **Olga Koval, Saint Petersburg State Technological University of Plant Polymers, Russia**

The material covered in this course helped me a lot during my work. The most valuable aspect is renewable energy sources. I was able to incorporate it into my own work and it gave me the opportunity to discuss renewable energy sources. **Artan Beka, University of Prishtina, Kosovo**

I have found the material covered in the course to be very important in my work. It will help me consider natural resources, their formation, quality, degradation, pollution, contamination, etc. Since my background is social science, I will now be able to entertain and consider the physical aspect of natural resources in the law making process, so that I will be able to help my organization prepare a well built and all-inclusive natural resource law. And, also, now I can give constructive policy advice for my organization with regard to natural resources and their sustainable use. The most valuable aspect of this course is that it will give guidance on how to use natural resources wisely and sustainably. I am now able to incorporate this aspect of the course in natural resource policy, law, regulations and directives. **Hilina Getachew Belete, Environmental Legal Expert, Ethiopia**

Sustainable Agriculture 2010**Comments and Feedback from Students**

I find the material covered in the course module very beneficial in my long term plan studies. I recognize the importance of agriculture economics and its importance as an emerging field of study. Being an economist and an activist I find the information provided very useful; it enriched my background and developed my understanding in different aspects. I find the most valuable aspect the policies implemented by the EU and their development, because I tend to regard the topic from the economic view point and assess its applicability and efficiency in the EU as well as developing countries. This will be incorporated in my work via the provision of fertile ground for comparative research among different policies implemented in the world and assessing the most suitable for my homeland. **Ala’a Mohamed, Student, Egypt**

As I am working as a Program Coordinator of exchange programs between the EU, the USA and Turkmenistan, I deal with different areas: education, sciences and the environment. I am a member of Biocheshme too. It is a youth ecological movement. The material that has been provided is very helpful in preparing presentations on new sustainable methods of using mineral resources in agriculture and in creating round

tables on models in agriculture. Turkmenistan is an agrarian country with 60% of the population involved in agriculture. My colleagues coordinate exchange programs for farmers. The material that is used in your course may serve them as an important tool for preparing workshops for farmers and officials from the agricultural sector.
Aleksey Grehov, Program Coordinator, Turkmenistan

I am very thankful to the organizers of this course, as it is very informative and provides knowledge. The course helps me in my current work as a Food and Agriculture employee in seed sector development in Armenia. I consider most valuable the topics on fair trade and organic farming, as fair trade is a new trend for my country.
Anahit Aghababyan, Project Assistant, Armenia

The course on Sustainable Agriculture helped me not only in that it improved my knowledge about the EU's CAP, but it will also help me in my daily work as a consultant in the area of European funds.
Anca-Andreea Calugaru, Junior Consultant, Romania

My studies focus on the use of European funds and financial instruments for regional development. This also includes financial instruments used for agriculture. The course has given me a broader perspective on the impact of agricultural activities and the way the EU's financial instruments must be used to ensure environmental and agricultural sustainability.
Anca Anitei, Student, Romania

“Sustainability” is a key concept and priority of my employer organisation – the Dutch Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality. Therefore, more knowledge in this particular field was very necessary and appreciated. The topics covered by the course will help me better understand the agricultural policy issues discussed in Brussels and therefore a better reporting to my employer and an enhanced ability to identify cooperation projects which relate to sustainable agriculture. I must say that the course made me realise how the “ideal” (or at least better) European agriculture should look like, considering that I know only two extreme models: the very modern/intensive Dutch agriculture (with considerable impact on the environment) and the traditional Romanian agriculture (highly inefficient). However, the dilemma still remains (for policy makers): how to make EU agriculture more environment-friendly and animal-friendly, while keeping it competitive on the world market.
Anda Popescu, Agricultural Advisor, Embassy of the Kingdom of the Netherlands, Romania

The material covered in the course module helps me in my works as far as I am involved in projects for financing agriculture and rural development in the country. The most valuable is briefness in discussing main issues regarding the above matters.
Angela Altunian, Ministry of Agriculture, Bulgaria

For my Masters degree in European Law, I had written a dissertation on the topic of “Balancing the Free Movement of Goods with Environmental Protection; the case of Genetically Modified Organisms.” The course has helped me grasp a greater understanding of the many inherent problems that the world faces currently. The course contributed to my understanding of the practical aspects of the agricultural sector and thus sustainable development. It helped me expand my knowledge from the legal focus I already had, into the many existing agricultural factors in the sector,

such as the theoretical and practical aspects, land use trends, management trends, pressures concerns and implications. The course was organised in a very clear, precise, collection of material which made it a very pleasant to read and provided a lot of “food for thought” on the current system and what more can and ought to be done so as to contribute to the sustainable development of this planet. **Anna Olak, Greece**

The material covered in this course helped me a lot during my work. The most valuable aspect is the main sources of food contamination. I was able to incorporate it into my own work to discuss the sources of food contamination. **Artan Beka, University of Prishtina, Kosovo**

As a university graduate in the field of sustainability, I got the opportunity to refresh and complement some of my knowledge. For me, the most valuable topics were those touching upon the European CAP, as I did not have much previous information on this. Thank you for this course! **Cristina Apetrei, The Netherlands**

The material in this course is very well organized and points to the main issues of the topic. I am glad that the given information was not written in a very complicated way and it was easy to understand. It is really helpful to have the references at the end of each chapter. I was able to learn very new and important details concerning the course. Please convey my gratitude to the team of Biopolitics. **Dragomir Zahariev, University of Forestry Position: MSc Student, Bulgaria**

Sustainable Agricultural Production – The Case of Montenegro

2009

Comments and Feedback from Students

The material not only helped me to better understand organic production, but it also helped me to learn more about the conditions of organic production in Montenegro. I am very glad to be a participant in this course and to be a part of B.I.O., which is represented in many countries. Besides this, I improved my knowledge of organic production, which is very important, and I learned about and became acquainted with European Regulations, Organisations and Policy.

I believe that this course will help me in future scientific papers and in my cooperation with farmers, because, thanks to this gained knowledge, I will present to them better the possibilities of organic production. **Ana Velimirovic, Student, Biotechnical Faculty, University of Montenegro**

The material covered in the course module is good and the topics are very interesting. I do not know many things about the northern part of the country, so for me it was very useful to learn this. Browse this site for the best coverage of fast-moving and interesting topics in organic agriculture, food safety, soil, water and forests. **Marija Orlandic, Teaching Assistant, Faculty for International Economics and Finance, University of Montenegro**

The material covered in the course module helps me in my post-graduate final work and in my future education in general, because the main subjects that I am studying

now, and in the future, concern food, its safety and organic production, so topics from the module on food security – particularly the aspects that concern food, chemicals and agriculture, as well as food contamination, HACCP and food safety in Montenegro – and on organic agriculture, were the most helpful for me. Food is one of the factors in tourism that brings along a lot of various risks, so tourism and hotel management students need to know how to ensure safe food for their future tourists. The material covered in the course module on soil quality was also very helpful – particularly aspects that concern soil types in Montenegro and soil quality in general – and topics concerning water, particularly the water resources of Montenegro). Besides the mentioned topics, the most important topics to me are: soil contamination and soil protection and sustainable development, water contamination and water energy and forest management, especially forest recreation. These topics are the most important, because tourism and hotel management students need to be aware of the importance of unpolluted and protected natural resources (soil, water, forests) in order to develop sustainable tourism. **Milica Andrijasevic, Faculty of Tourism and Hotel Management, University of Montenegro**

The material covered in the course modules helps me in classroom teaching and scientific research. The modules which were the most helpful to me are: Agriculture in Montenegro – introduction to sustainable models of agriculture, food ethics, food safety and the WHO, food chemicals, international certification systems in the food industry (HACCP), food contamination, consequences on human health by GMOs, EU food laws and objectives, strategy for food safety and nutrition in Montenegro, and sustainable water management in agriculture (aspects: environmental problems from agriculture, agricultural water pollution). The aforementioned modules are very interesting, because they have plenty of examples which are suitable for students and applicable in their future work in tourism and hotels (especially in sectors that concern food and beverage). **Vesna Vujacic, Assistant Professor, Faculty of Tourism and Hotel Management, University of Montenegro**

The material presented in the modules was sound, understandable, and every chapter was explained in the proper way. The most valuable aspect was the information about soil and water, which is very important for my job. I am working on finding ways to avoid pollution with materials that we cannot use. I personally made suggestions, which management took into consideration. I am pretty sure that they will be accepted for future performance in the firm. **Djordjije Perić, Constructor for Machinery Elements, Montenegro**

The modules help my work significantly. The most valuable aspect was gaining knowledge about the protection of water, soil, and forests, and about the region's sustainable management of soil, water and forests. The EU regulations described are also important. **Slavica Kontic, Adviser for Plant Protection, Montenegro**

Greek Courses

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα Κλιματικές Αλλαγές

Α' Κύκλος 2013

*Η Γνωριμία μου με την Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής (με αφορμή μία εκδήλωση για τον Υμηττό, περιοχή του διδακτορικού μου) ήταν μία ευχάριστη έκπληξη. Συνέπεσε με την περίοδο που αναζητούσα κείμενα για την κλιματική αλλαγή, ώστε να έχω συγκεντρωμένη πληροφόρηση, πέρα από το γνωστικό μου αντικείμενο. Η παρακολούθηση του σεμιναρίου λοιπόν ήταν μία φυσική εξέλιξη. Όσον αφορά τα μαθήματα να σημειώσω ότι τα κείμενα είναι εμπειριστατωμένα, περιλαμβάνουν δε αρκετή βιβλιογραφία, δίνοντας την δυνατότητα για περαιτέρω ενημέρωση. Επίσης υπάρχει σφαιρική αντιμετώπιση του θέματος. Το αντικείμενό στο χώρο εργασίας μου είναι η ενέργεια, οι ορυκτοί πόροι και τα ύδατα. Είναι φυσικό λοιπόν εδώ και χρόνια να με απασχολούν τα θέματα κλιματικής αλλαγής όχι μόνον ως πολίτη αλλά και επαγγελματικά. Το θέμα είναι να προωθούμε την βέλτιστη λύση για την συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Σε ένα κόσμο που διαρκώς εξελίσσεται θα πρέπει να υπάρχει διαρκής και όσο το δυνατόν πληρέστερη ενημέρωση στα κέντρα αποφάσεων. **Λουκάς Γεωργαλάς, Υδρογεωλόγος, Διευθυντής Πολιτικής Ορυκτών Πρώτων Υλών ΥΠΕΚΑ, ΥΠΕΚΑ***

*Το μάθημα ενίσχυσε τις γνώσεις που είχα πάνω στις κλιματικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον αλλά και στην υγεία. Είναι αρκετά βοηθητικό ώστε να προτρέψει στην ευαισθητοποίηση των γύρω μας προς το σημαντικό αυτό πρόβλημα. **Αλέξανδρος Αλατσατιανός, Προγραμματιστής, ΤΕΙ Πειραιά***

*Αξιόλογο περιεχόμενο των σημειώσεων για το μέλλον του πλανήτη, χρήσιμες γνώσεις και σημαντικής βαρύτητας εισηγητές. **Δήμητρα Αχαμνού, ΤΕ Ακτινολόγος-Ραδιολόγος, Λάρισα***

*Τέλειο το υλικό από κάθε άποψη. Το έχω μελετήσει και θα το μελετάω κάθε φορά για να έχω επιστημονικά στοιχεία. Ευχαριστώ ολόθερμα για την συμμετοχή μου αυτά τα χρόνια στα προγράμματά σας. Εύχομαι να έχετε πάρα πολλά προγράμματα για τα επόμενα χρόνια. **Νικόλαος Νικούδης του Ηλία, Χημικός ΑΠΘ, 2ο ΓΕΛ Ορεστιάδας Έβρου***

*Πιστεύω ότι η σωστή οργάνωση και δομή των ενοτήτων του προγράμματος αλλά και η πληρότητα του εκπαιδευτικού υλικού συνετέλεσαν στο να ικανοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι του προγράμματος αλλά και το πρόγραμμα να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις και τις προσδοκίες μου. Πιστεύω ότι πρέπει να συνεχιστεί η προσπάθεια γιατί υπάρχουν πολλοί ενδιαφερόμενοι για έγκριτη ενημέρωση. Το σημείο που μου κέντρισε την προσοχή είναι η βιώσιμη ανάπτυξη καθώς και η περιβαλλοντική μετανάστευση, θέματα για τα οποία δεν γίνεται λόγος συχνά. Ελπίζω να συνεχίσετε το έργο σας που είναι πραγματικά πολύ χρήσιμο στην κοινωνία μας. **Ευαγγελία Δανέζη, Απόφοιτη Δημοσιογραφίας***

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Πράσινος Μισθός»

Α' Κύκλος 2012

Το μάθημα εκτός από πολύ ευχάριστο, ήταν για μένα εξόχως επιμορφωτικό. Μου έδωσε νέες ιδέες για την περιβαλλοντική διαχείριση τις οποίες θα μπορέσω να ενσωματώσω σε μελλοντικά προγράμματα βελτίωσης της περιβαλλοντικής επίδοσης στην εταιρεία που εργάζομαι. Η διάσταση που θεωρώ την πιο σημαντική – ανάμεσα στις πολλές του σεμιναρίου – ειδικά μάλιστα σε μια εποχή που μαστίζεται από ανεργία είναι αυτή που σε πληροφορεί για το πώς οι «πράσινες πρακτικές» μπορούν να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας ώστε να ξεφύγει η χώρα μας από την ύφεση που την ταλαιπωρεί. Ευχαριστώ πολύ. **Αριστείδης Κουσουλός, Υπ. Λειτουργίας και εγκατάστασης ΕΚΟ Αεροδρομίου Ηρακλείου, Κρήτη**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά στη διδασκαλία των μαθημάτων «Agrotourism» και «Sustainable Rural Development» που πραγματοποίησα στο Κολέγιο Περρωτής της Αμερικάνικης Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης. **Μαρία Εμμανουηλίδου, Γεωπόνος Αγροτικής Οικονομίας, Εξωτερικός συνεργάτης διδασκαλίας στο Κολέγιο Περρωτής της Αμερικάνικης Γεωργικής Σχολής, Θεσσαλονίκη**

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος με βοήθησε ιδιαίτερα στη διδασκαλία και κυρίως στη συνδυαστική μετάδοση περιβαλλοντικών και οικονομικών γνώσεων στα παιδιά. Τα κεφάλαια που αφορούν τον πράσινο μισθό ως εναλλακτική λύση στο πρόβλημα της ανεργίας, την πράσινη εργασία, το ανταγωνιστικό περιβαλλοντικό πλεονέκτημα, το πράσινο χρηματοοικονομικό σύστημα και την πράσινη εργασία στον τομέα των μεταφορών θεωρώ ότι είναι τα πιο σημαντικά και χρήζουν ενδελεχούς μελέτης από όλους μας. **Νικόλαος Φλέσσας, Εκπαιδευτικός, Αρχαία Σικυώνα Κορινθίας**

Εν μέσω οικονομικής κρίσης, είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουμε ότι για την καλύτερευση της οικονομικής κατάστασης μας δεν είναι απαραίτητη η μείωση της προστασίας του περιβάλλοντος. Οικονομία, περιβάλλον και κοινωνία συνυπάρχουν και μπορεί το ένα να βοηθήσει το άλλο. Κατά συνέπεια η διάσταση της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας μέσω της προστασίας του περιβάλλοντος, αποτελεί τη σημαντικότερη πτυχή του συγκεκριμένου μαθήματος. Πτυχή η οποία αποδεικνύεται από τα πολυάριθμα παραδείγματα που δόθηκαν μέσω του μαθήματος του Πράσινου Μισθού. **Νικόλαος Γαλάνης, Εκπαιδευτικός, Τρίπολη**

Η ανάπτυξη της Βιοηθικής και η αναθέρμανση της οικολογικής συνείδησης ή καλύτερα βιο-συνείδησης σε φέρνει αντιμέτωπο με τον εαυτό σου και με την υιοθέτηση μιας εντελώς νέας οπτικής των πραγμάτων. **Δημοσθένης Γκριζιώτης, Βιοχημικός (MSc), Πανεπιστήμιο Πάτρας**

Πρόκειται για μια καινοτόμο προσπάθεια από θεματική άποψη, η οποία προσφέρει πανεπιστημιακού επιπέδου μόρφωση εξ αποστάσεως. Η θεματική του πράσινου μισθού είναι πρωτοποριακή σε μαθησιακό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, καθώς δεν

συναντώνται ανάλογες εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Η οικοδόμηση μιας πράσινης κοινωνίας στα πλαίσια της περιβαλλοντικής προστασίας και της αειφόρου ανάπτυξης γίνεται πιο απτή ως έννοια μέσω της μελέτης, η οποία προσωπικά μου διεύρυνε τις οπτικές γωνίες με τις οποίες αντιλαμβάνομαι την περιβαλλοντική προστασία σε συνδυασμό με την ανάπτυξη. **Κατερίνα Ζαφείρη, Διεθνολόγος-Πολιτικός Επιστήμονας (MSc), Vrije Universiteit Amsterdam, Global Environmental Governance**

Όσο αφορά το μάθημα Πράσινος Μισθός ο λόγος που το επέλεξα είναι ότι ήταν μια εντελώς καινούργια έννοια για εμένα. Εκτός της οικονομικής του φύσεως ήθελα να μάθω και το σκεπτικό του, το πρόγραμμά του, τις προτάσεις του. Γενικότερα δηλαδή την πολιτική του. Είναι ένα πολύ σύγχρονο μάθημα, ενδιαφέρον, με εφαρμόσιμο χαρακτήρα τόσο απέναντι στο περιβάλλον (που παίζει σημαντικό ρόλο στην εξέλιξή του) όσο και στους ανθρώπους. Ο Πράσινος Μισθός θα μπορούσε να είναι ένα είδος μαθήματος σχολικού προσανατολισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση καθώς επίσης να συμπεριληφθεί και σε αρκετά εκαπιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. **Καλλιόπη Νιτσοτόλη, Τεχνολόγος Γεωπόνος Ζωϊκής Παραγωγής**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο και ενδιαφέρον και με βοήθησε να κατανοήσω τους νέους όρους «πράσινος μισθός» και «πράσινη επιχειρηματικότητα». Η πράσινη ανάπτυξη φαίνεται να είναι το μέλλον σε παγκόσμιο επίπεδο και οι νέες μέθοδοι και πρακτικές με στόχο τη βιωσιμότητα του περιβάλλοντος, ενδυναμώνουν και τις επαγγελματικές προοπτικές. **Αικατερίνη Κάλτσά, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου φάνηκε ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς η ανεργία ολοένα και αυξάνεται και η πράσινη ανάπτυξη φαίνεται να παίζει σημαντικό ρόλο τόσο στη μείωση της ανεργίας όσο και στη βελτίωση του περιβάλλοντος και κατ' επέκταση του κλίματος της χώρας μας. **Αικατερίνη Μητράγκα, Βιβλιοθηκονόμος, Κρόκος Κοζάνης**

Άντλησα πολλά στοιχεία και πληροφορίες ώστε να μου είναι χρήσιμα σε προσωπικό επίπεδο αλλά και να τα χρησιμοποιήσω σε μελλοντικά άρθρα και κριτικές μου. **Κατερίνα Κοφφίνα, Αρθρογράφος, Αθήνα**

Μέσω του μαθήματος αντιλήφθηκα ένα σημαντικό εργαλείο της σύγχρονης εποχής το οποίο είναι το πρόγραμμα «Πράσινος μισθός». Τώρα παρά ποτέ, η αξία του διαφαίνεται στην προσπάθεια προστασίας του φυσικού μας πλούτου και στην αισθητή μείωση της ανεργίας. Πριν από τη συμμετοχή μου στο πρόγραμμα δε μπορούσα να διανοηθώ την πραγματική ευκαιρία που μας προσφέρεται και που αξιοποιείται από τους ιθύνοντες με διστακτικότητα. Λόγω του μεγάλου όγκου πληροφοριών δεν έχω διακρίνει τις πιο σημαντικές διαστάσεις του μαθήματος γιατί πολύ απλά όλες μου φαίνονται ιδιαίτερα αξιόλογες. Σχετικά με τις σπουδές μου αδιαμφισβήτητα έχω προσθέσει ακόμη ένα λιθαράκι σπουδαίων περιβαλλοντικών πτυχών. Ευχαριστώ πολύ για την ευκαιρία & καλή μας συνέχεια στο επόμενο μάθημά σας!! **Αικατερίνη Κώτσου, Υπ. Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, Τμ. Οργάνωσης & Διαχείρισης Αθλητισμού, Λιβαδειά**

Είμαι γεωτεχνολόγος περιβαλλοντολόγος και παίρνω την παιδαγωγική επάρκεια σε λίγες μέρες. Στο μέλλον θα εργαστώ στην εκπαίδευση και πιστεύω ότι το μάθημα αυτό

με έχει βοηθήσει με την παροχή υλικού και πληροφοριών σε θέματα που σχετίζονται με το περιβάλλον. **Χρυσανγή Μάγκου, Φοιτήτρια ΑΣΠΑΙΤΕ, Τρίκαλα**

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Βιοπόλις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη»

Β' Κύκλος 2011

Το μάθημα είχε εξαιρετικό ενδιαφέρον. Το αντικείμενο της εργασίας μου σχετίζεται με την διαχείριση υδάτινων πόρων στη γεωργία και το περιεχόμενό του πλούτισε τις γνώσεις μου και με βοήθησε να αντιληφθώ την σημαντική σχέση αστικής βιώσιμης ανάπτυξης και της γεωργίας. **Μιχάλης Μαρδίκης, Γεωπόνος, Περιφέρεια Αττικής Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος “Βιοπόλις - Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη” με βοήθησε να καταλάβω ως εκπαιδευτικός Πληροφορικής, πως εμπλέκονται θέματα του περιβάλλοντος με το αντικείμενο της δουλειάς μου. Μέσα από το μάθημα αυτό προβληματίστηκα για θέματα όπως χρήση χαρτιού, εκπομπή ρύπων νέων τεχνολογιών, πιστοποιητικά οικολογικής απόδοσης συσκευών, κατανάλωση ενεργοβόρων συσκευών/υπολογιστών. Το εν λόγω μάθημα αποτελεί εφελκυστήρα για να ενσωματώσω τις αποκτηθείσες γνώσεις στα πεδία της δουλειάς μου καθώς και να τα μεταλαμπαδεύσω στους μαθητές μου. **Νικόλαος Φλέσσας, Καθηγητής Πληροφορικής, Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Αρχαία Σικυώνα, Κορινθία**

Το μάθημα πρόσθεσε γνώσεις που μπορούν να βοηθήσουν στο επάγγελμά μου καθώς η εργασία μου σχετίζεται με την εξοικονόμηση ενέργειας σε κτήρια και βιομηχανικούς χώρους. Επίσης γενικότερα ο συνδυασμός των μαθημάτων της βιοπολιτικής με βοήθησε με πολλές πληροφορίες για την εφαρμογή και το στήσιμο συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης που είναι στα σκαριά για την εταιρία που εργάζομαι. Ευχαριστώ! **Άγγελος Παλασόπουλος, Ιδιωτικός Υπάλληλος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε πολύ στην κατανόηση των σπουδών μου. Ήταν πολύ επικοδομητικό μάθημα και μου προσέφερε πλούσιες γνώσεις! **Ευφροσύνη Μπεκρή, Φοιτήτρια ΤΕΙ Πειραιά**

Καταπληκτική δουλειά. Κάθε φορά μας εκπλήσσετε με την επιλογή των προγραμμάτων σας. **Μαρία Αστίθα, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρακολούθησα τα μαθήματα. Τα θεωρώ πολύ χρήσιμα καθώς έμαθα νέα πράγματα και εμπλούτισα προϋπάρχουσες γνώσεις. Θα με βοηθήσουν πολύ στο επάγγελμά και στη διδακτική δραστηριότητα καθώς θα έχω μπροστά μου έναν οδηγό γνώσης για οτιδήποτε χρειαστεί. **Στέφανος Πόθος, Φιλολόγος, ΙΔΕΚΕ, Άργος**

Λόγω επαγγέλματος έχω διαβάσει τις περισσότερες οδηγίες που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, την κλιματική αλλαγή και την προώθηση των ΑΠΕ. Πέρα όμως από την ιδιότητα του Γεωπόνου τυγχάνει να είμαι και σύμβουλος στη Δημοτική Κοινότητα Κοζάνης. Πρόκειται για μία πόλη που για πολλά χρόνια

στηρίχθηκε στα εργοστάσια της ΔΕΗ και δεν είχε ένα σχέδιο ανάπτυξης ανάλογο των δυνατοτήτων που είχε. Η αστική επέκταση ειδικά μετά το μεγάλο σεισμό του '95 δεν έγινε με κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο δράσης, με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρή έλλειψη υποδομών. Τέλος η ανεργία είναι ιδιαίτερα υψηλή. Μέσα από το μάθημα λοιπόν μου δόθηκε η δυνατότητα να προσπαθήσω να προτείνω υλοποιήσιμους στόχους ώστε και το βιοτικό επίπεδο της πόλης να ανέβει και να περιοριστεί κάπως το πρόβλημα της ανεργίας αλλά και τέλος να γίνει μια προσπάθεια για αποκατάσταση του περιβάλλοντος που τόσα χρόνια έχει υποβαθμιστεί λόγω των εργοστασίων. **Χρήστος Εμμανουήλ Παπαδέλης, Msc Γεωπόνος, Κοζάνη**

Ο εμπλουτισμός των γνώσεων πάνω στο αντικείμενο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης ήταν το πιο σημαντικό για μένα καθώς, λόγω ειδικότητας, οι γνώσεις μου για το θέμα αυτό περιορίζονταν σε γενικές γνώσεις. Η σωστή οργάνωση και δομή των ενοτήτων του προγράμματος αλλά και η πληρότητα του εκπαιδευτικού υλικού συνετέλεσαν στο να ικανοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι του προγράμματος αλλά και το πρόγραμμα να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις και τις προσδοκίες μου. Η εκπαιδευτική ενότητα με τίτλο «Οικονομία και χρηματοδότηση» μου έδωσε σημαντικές και χρήσιμες πληροφορίες τις οποίες μπορώ να αξιοποιήσω στις εισηγήσεις μου ως εκπαιδευτικός. Επίσης, η εκπαιδευτική ενότητα με τίτλο «Άτομα με αναπηρία και προσβασιμότητα» μου έδωσε σημαντικά στοιχεία που μπορώ να χρησιμοποιήσω στη δουλειά μου καθώς έχω συνεργαστεί στο παρελθόν με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στα πλαίσια διεξαγωγής εκπαιδευτικού προγράμματος. **Λουκία Νικολοπούλου, Οικονομολόγος, Ανώνυμη Εταιρεία Επαγγελματικής Κατάρτισης Πελοποννήσου Κ.Ε.Κ.Α.Π. Α.Ε., Άργος,**

Αναμφισβήτητα η βιώσιμη αστική ανάπτυξη είναι η στρατηγική που θα οδηγήσει στη βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος. Ως Πολιτικός Μηχανικός έχω διαβάσει τις περισσότερες οδηγίες που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, την κλιματική αλλαγή και την προώθηση των ΑΠΕ. Η πόλη που ζω για πολλά χρόνια στηρίχθηκε στα εργοστάσια της ΔΕΗ και δεν είχε ένα σχέδιο ανάπτυξης ανάλογο των δυνατοτήτων της. Η αστική επέκταση ειδικά μετά το μεγάλο σεισμό του 1995 δεν έγινε με κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο δράσης, με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρή έλλειψη υποδομών. Η ανεργία στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας είναι ιδιαίτερα υψηλή. Μέσα από το μάθημα προσπάθησα να προτείνω υλοποιήσιμους στόχους ώστε και το βιοτικό επίπεδο της πόλης να ανέβει και να περιοριστεί ως ένα βαθμό το πρόβλημα της ανεργίας αλλά και επιπρόσθετα να γίνει μια προσπάθεια για αποκατάσταση του περιβάλλοντος που τόσα χρόνια έχει υποβαθμιστεί λόγω των εργοστασίων. Αφού πρώτα σας ευχαριστήσω για το ενδιαφέρον υλικό που μας στείλατε, να σας ευχηθώ καλές γιορτές μιας και πλησιάζουν Χριστούγεννα! **Χαρίσιος Νεβεσκιώτης, Πολιτικός Μηχανικός Α.Π.Θ., Τεχνικό Γραφείο μελετών, εκπαίδευσης, Εργαστηριακός Συνεργάτης ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος, Κοζάνη**

Αυτό το χρονικό διάστημα δεν εργάζομαι. Μου έκανε όμως ιδιαίτερη εντύπωση η ιδέα για την απασχόληση των ανέργων σε «πράσινα» επαγγέλματα. Θα ήταν μια εποικοδομητική απασχόληση καθώς θα ήταν μια ευκαιρία εργασίας αλλά και στενότερης επαφής με τη φύση και το περιβάλλον. Επίσης, ο αγροτουρισμός και οι βιολογικές καλλιέργειες ίσως ήταν ευκαιρία για οικονομική ανάκαμψη της χώρας. Σίγουρα όμως θα βοηθούσε και η ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων με σεμινάρια και εκθέσεις παρουσίασης αγροτουρισμού και βιοκαλλιέργειών. **Μερσίνη**

Κουτσογιαννέλη, Απόφοιτη Δημοσίου Ι.Ε.Κ. Διοικητικό και Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων

**Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα
«Βιοπολιτική – Τουρισμός – Ανάπτυξη»**

Α' Κύκλος 2011

*Το περιεχόμενο του μαθήματος θα με βοηθήσει στη διαμόρφωση νέων ενοτήτων στα μαθήματα που διδάσκω στο Τμήμα Δ.Δ.Ε. και αφορούν στην οργάνωση και στη διοίκηση αγροτικών επιχειρήσεων, στην ανάπτυξη τους, στην εφαρμογή περιβαλλοντικών πολιτικών σε διάφορους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας και τέλος στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους, ειδικά στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Επίσης, τα μαθήματα συμβάλλουν στην ευρυμάθεια των ενδιαφερομένων. **Γιώργος Ασπρίδης, Επίκουρος Καθηγητής ΤΕΙ Λάρισας, Τμήμα Διοίκησης & Διαχείρισης Έργων***

*Το επάγγελμα μου είναι εκπαιδευτικός και αυτή τη στιγμή ασχολούμαι με τον επαγγελματικό Προσανατολισμό. Η ενότητα Βιοπολιτική – Τουρισμός Ανάπτυξη, μου έδωσε αρκετές ιδέες σχετικά με τα πλεονεκτήματα αυτού του τόπου. Έτσι με βοήθησε να καταλάβω ακόμη περισσότερο το μέγεθος της αειφόρου ανάπτυξης όταν συνδυαστεί με το καλύτερο τρόπο τον τουρισμό(π.χ δρόμος ελιάς, δρόμος κρασιού, επώνυμα προϊόντα, με ιστορία την ιστορία του τόπου τα ήθη τα έθιμα, που τα προϊόντα θα είναι οι πρεσβευτές. Είναι ίσως απ'τις λίγες διδασκαλίες που εμπλέκει τόσο πολύ το ανθρωπόμορφο- Τεχνολογικό περιβάλλον με κουλτούρα –Πολιτισμό- με φυσικό περιβάλλον. Αυτή ενότητα μας βοηθάει στο να αποφασίσουμε για την ταυτότητα μας αυτή που μας αντιπροσωπεύει σαν λαό – έθνος και που θα το μοιραζόμαστε με τους Γάλλους, φουστανέλα και φράγκο μαζί δεν πάνε. Και πρέπει να διατηρήσουμε την ιστορία μας, όταν είναι ιστορία ανεξάρτητα εάν είναι 50 χρονών ή δυο αιώνων. Και λόγω ότι πολλοί λαοί μοιράζονται εκτός της θάλασσας και την παιδεία μας, εκτός της ιστορίας μας και την αρχιτεκτονική μας. Αυτό πρέπει να γίνει πόλος έλξης για να μοιραζόμαστε εκτός της και την συνέχεια με τον συνεδριακό τουρισμό –παιδεία, επιστήμη. Και φυσικά αξίες, όπως την αλληλεγγύη, (μη ξεχνάμε ότι ατομισμός δεν μας εκφράζει σαν λαό και η οικονομική κρίση που ζούμε δεν είναι παρά ο υπέρμετρος ατομισμός). Όλα αυτά τα οποία μοιράστηκα μαζί σας τώρα και πριν να βοηθήσω ανθρώπους μαθητές – φοιτητές και γονείς να προσδιορίσουν τους δικούς τους σκοπούς που όμως θα τον μοιραστούν με από τον δρόμο τον επαγγελματικό που θα χαράζουν. **Παναγιώτης Βαγάκης, Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού, ΚΕΣΥΠ Ιλίου***

*Συγχαρητήρια για την όλη προσπάθεια ...!!!! Και την συλλογή πληροφοριών. Έχουμε στα χέρια μας μια «μικρή εγκυκλοπαίδεια για το περιβάλλον»!! **Δημήτριος Κουκούλης, Διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός, Msc***

Το μάθημα θεωρώ ότι είναι άκρως ενδιαφέρον, καθώς ο βιοτουρισμός αποτελεί μονόδρομο για μια χώρα όπως η Ελλάδα. Η μονοδιάστατη μέχρι σήμερα προσέγγιση στους όρους οικονομία – ανάπτυξη – τουρισμός είναι πια παρωχημένη, που μόνο με

σύγχρονες και πρωτοποριακές πρακτικές μπορεί να αλλάξει **Χρυσή Βολικάκη, Μηχανικός Περιβάλλοντος**

Πέραν από το προσωπικό ενδιαφέρον και την ιδιαίτερη ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά ζητήματα το πρόγραμμα αυτό με βοήθησε κυρίως στα εξής:

1. *Εμπλούτισε τις γνώσεις μου και έδωσε νέα ερεθίσματα και ιδέες συζήτησης και υλοποίησης περιβαλλοντικών προγραμμάτων και επισκέψεων στο σχολικό χώρο.*
2. *Βοήθησε στην εξοικείωση και κατανόηση περιβαλλοντικών ιδεών, εννοιών και αρχών, τις οποίες χρησιμοποιώ άμεσα στην εργασία μου ως μεταφράστρια και διερμηνέας σε ιδιωτικούς επιχειρηματικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στο χώρο της εναλλακτικής ενέργειας και της ανακύκλωσης (π.χ. Σούκος Ρομποτική). Όλα τα ζητήματα που αναπτύχθηκαν στο σεμινάριο ήταν εξίσου χρήσιμα και ενδιαφέροντα, και κυρίως η επεξήγηση των διαφόρων μορφών βιοτουρισμού, η ανάλυση διεθνών πρακτικών και παραδειγμάτων και οι ενέργειες/δράσεις φορέων διεθνούς και παγκόσμιας εμβέλειας.* **Μαρία Γκουντούμα, Αγγλική Φιλολογία, Καθηγήτρια Β/θμιας Εκπ/σης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να συνδυάσω την ανάγκη για την προστασία του περιβάλλοντος με την ανάπτυξη του τουρισμού και πολιτισμού στη χώρα μας. **Δήμητρα–Βικτωρία Βότσαρη, Βαλκανιολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να συνδυάσω την ανάγκη για την προστασία του περιβάλλοντος με την ανάπτυξη του τουρισμού και πολιτισμού στη χώρα μας. Εμπλούτισε τις γνώσεις μου στο συγκεκριμένο τομέα. **Ελευθερία Βότσαρη, Διεθνολόγος**

Πρέπει να κινητοποιηθούμε σαν κοινωνία και να λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι η οικονομική ευημερία δεν μπορεί να εξαγοράσει το λιώσιμο των πάγων, την καταστροφή των ωκεανών. Επίσης η Ελλάδα ως χώρα που χρειάζεται τον τουρισμό για την ανάπτυξη της πρέπει να λάβει πιο βραχυπρόθεσμα μέτρα. Το περιεχόμενο του μαθήματος δίνει αρκετά επαρκείς γνώσεις για ένα θέμα που μας απασχολεί και θα μας απασχολεί στο παρόν αλλά και στο μέλλον μας. **Αντωνία–Ευανθία Βούλγαρη, Πολιτικός Μηχανικός**

Μέσα από το παρών μάθημα, διδασκόμαστε για το πώς ο τουρισμός μπορεί να γίνει βιώσιμος και να αναπτυχθεί με νέες μορφές. Παρακολουθώντας το παρών μάθημα μου γεννήθηκε η ιδέα της υλοποίησης ενός νέου επιχειρηματικού σχεδίου για ανάπτυξη ξενοδοχειακής μονάδος στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, η οποία να άπτεται στις αρχές του βιο-τουρισμού. **Χαριτωμένη Βαρελά, Πτυχιούχος Τμήματος Λογιστικής ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας (Κοζάνη)**

Συνέβαλε τόσο στην επαναφύπνιση της οικολογικής μου συνείδησης αλλά και με ενεργοποίησε σε βαθμό που το επόμενο βήμα μου θα είναι να δηλώσω συμμετοχή και στο ξενόγλωσσο πρόγραμμα όπου συμμετέχουν 159 χώρες. Αλλά και μελλοντικά για τι όχι και στο on line master μέσω του πανεπιστημίου του Μεξικού, ιδιαιτέρως στο πολύ ενδιαφέρον πεδίο της Βιοδιπλωματίας όπου δυστυχώς ολοκληρωμένο πρόγραμμα έρευνας δεν υπάρχει στο Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου του ΟΗΕ στην Γιοκοχάμα. **Δημοσθένης Γκριζιώτης, Χημικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ – ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΑΝΑΠΤΥΞΗ» οφείλω να ομολογήσω πως υπήρξε για μένα μια τράπεζα πληροφοριών για την έννοια του βιοτουρισμού γενικότερα. Απέκτησα αρκετές γνώσεις πάνω στο βιοτουρισμό σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και μπορώ να πω πως έχω πλέον μια ικανοποιητική κατατοπίση πάνω στο θέμα του βιοτουρισμού. **Δημήτριο Γουδέλης, Γεωπόνος Ζωϊκής Παραγωγής ΤΕ,**

Όλο το υλικό ήταν χρήσιμο όχι μόνο για την εργασία μου αλλά και για τη ζωή μου. Έμαθα πράγματα ή μάλλον επιβεβαίωσα τα οποία και θα χρησιμοποιήσω. **Παρασκευή Δαμάλα, Κοινωνιολόγος Εκπαιδευτρια**

**Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα
«Βιώσιμη Γεωργία και Ανάπτυξη της Υπαίθρου»**

Β' Κύκλος 2011

Ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος της βιώσιμης γεωργίας και ανάπτυξης της υπαίθρου. Σε κάθε περίπτωση, και ειδικά σε περιόδους ύφεσης, η κάθε μορφή επιμόρφωσης κρίνεται απαραίτητη για την ενημέρωση αλλά και την εξέλιξη της επαγγελματικής δραστηριότητας όλων. Τέλος, θα πρέπει να τονιστεί ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι από τα ελάχιστα, εάν όχι το μοναδικό πρόγραμμα ηλεκτρονικής μάθησης που προσφέρεται στην Ελλάδα από ένα διεθνή οργανισμό και μάλιστα δωρεάν. **Όλγα Παπαδοπούλου, Γεωγράφος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά στη διδασκαλία των μαθημάτων «Agrotourism» και «Sustainable Rural Development» που πραγματοποίησα στο Κολέγιο Περωτής της Αμερικάνικης Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης αλλά και στο κυρίως επάγγελμά μου, καθώς αυτό περιλαμβάνει την ανάπτυξη της υπαίθρου. Επίσης, με βοήθησε αρκετά στον τομέα των σπουδών μου (Υποψήφια Διδάκτωρ Αγροτικής Οικονομίας, με θέμα τη συμβολή του αγροτικού τουρισμού στην ανάπτυξη της υπαίθρου). **Μαρία Εμμανουηλίδου, Γεωπόνος Αγροτικής Οικονομίας/Γεωπόνος Τοπικού Προγράμματος Άξονα 4 του ΠΑΑ 2007-2013-ΑΝΕΘ Α.Ε., Εξωτερικός Συνεργάτης Διδασκαλίας στο Κολέγιο Περωτής της Αμερικάνικης Γεωργικής Σχολής Θεσσαλονίκης**

Πολύ ενδιαφέρον το περιεχόμενο του μαθήματος. Μου κέντρισαν την προσοχή τα κεφάλαια σχετικά με την Οργανική Γεωργία και τις Βιολογικές Καλλιέργειες καθώς και αυτό με τις Περιβαλλοντικές Διαστάσεις και τη Βιώσιμη Γεωργία. Πιστεύω πως το πρόγραμμα αυτό, βοηθά στο να ευαισθητοποιηθείς όσον αφορά στο περιβάλλον και να προβληματιστείς σχετικά με τους νέους τρόπους άσκησης της γεωργίας, οι οποίοι στοχεύουν στο κοινωνικό όφελος και όχι μόνο το ατομικό οικονομικό κέρδος. Ο τρόπος διδασκαλίας, μέσω διαδικτύου, μου άρεσε καθώς είχα τη δυνατότητα να μελετώ τις ώρες που εγώ επέλεγα. **Ειρήνη Χρυσοβαλάντου Παπαβλασοπούλου, Γεωπόνος**

Το μάθημα «Βιώσιμη Γεωργία και Ανάπτυξη της Υπαίθρου» με βοήθησε να διευρύνω τις γνώσεις μου και να ευαισθητοποιηθώ ως πολίτης και ταυτόχρονα να ενημερωθώ για μια σειρά από παράγοντες που επηρεάζουν τη σύγχρονη ζωή. Παράλληλα, επειδή το αντικείμενο του Μηχανικού Ορυκτών Πόρων και του Γεωμηχανικού κατά κανόνα

επηρεάζει το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα μιας περιοχής, μέσα από το «Βιώσιμη Γεωργία και Ανάπτυξη της υπαίθρου» μου επιτράπηκε να κατανοήσω τη βιωσιμότητα από διαφορετική σκοπιά ώστε να αποφευχθούν τυχόν λανθασμένες επιλογές στη μελλοντική μου καριέρα. **Ευθύμιος Παπαχρήστος, Μηχανικός Ορυκτών Πόρων, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Γεωμηχανικής, Université Joseph Fourier, Grenoble**

Το περιεχόμενο του μαθήματος θα με βοηθήσει στη διαμόρφωση νέων ενοτήτων στα μαθήματα που διδάσκω στο Τμήμα Δ.Δ.Ε. και αφορούν στη διοίκηση αγροτικών επιχειρήσεων, στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού τους στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και τέλος στην πράσινη ανάπτυξη. Επίσης, τα μαθήματα συμβάλλουν στην ευρυμάθεια των ενδιαφερομένων. **Γιώργος Ασπρίδης, Επίκουρος Καθηγητής, ΤΕΙ Λάρισας / Τμήμα Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων**

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Προστασία Δασών»

Β' Κύκλος 2011

Ως δασολόγος βρήκα πολύ ενδιαφέρον το μάθημα «Προστασία Δασών». Οι σημειώσεις ήταν καλογραμμμένες και με βοήθησε να συμπληρώσω τις γνώσεις μου. Η Προστασία των Δασών έχει σαν αποστολή να εξασφαλίζει, για λόγους πολιτικούς, οικονομικούς, επιστημονικούς αλλά κυρίως κοινωνικούς και ηθικούς, την προστασία δασών με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, το τοπίο ακέραιο και αναλλοίωτο, καθώς και την ανάπτυξη του πρασίνου και των τόπων αναψυχής. Συγχαρητήρια για την προσπάθεια σας. **Γεωργία Ζάχου, Δασολόγος**

Βοήθησε καθοριστικά στο επάγγελμά μου και ως νέα Διευθύντρια σχολείου και πρώην Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της ΔΔΕ Αργολίδας, αφού έτσι μπορώ να λειτουργήσω ως πολλαπλασιαστής των γνώσεων αυτών τόσο για το εκπαιδευτικό προσωπικό όσο και για το μαθητικό δυναμικό. Πιο σημαντικές διαστάσεις λοιπόν θεωρώ τη γνωστική-παιδαγωγική και την κοινωνική. **Σοφία Σαρρή, Καθηγήτρια Φιλολόγος και Δ/ντρια του Γενικού Λυκείου Ερμιόνης Αργολίδας**

Η απόκτηση νέων γνώσεων πάνω στο αντικείμενο της προστασίας των δασών ήταν το πιο σημαντικό για μένα καθώς, σαν οικονομολόγος, δεν είχα άμεση σχέση με το αντικείμενο. Η σωστή οργάνωση και δομή των ενοτήτων του προγράμματος αλλά και η πληρότητα του εκπαιδευτικού υλικού συνετέλεσαν στο να ικανοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι του προγράμματος αλλά και το πρόγραμμα να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις και τις προσδοκίες μου. Η εκπαιδευτική ενότητα με τίτλο «Το μέλλον των δασών και βιώσιμη δασοκομία» μου έδωσε σημαντικές και χρήσιμες πληροφορίες τις οποίες μπορώ να αξιοποιήσω στις εισηγήσεις μου ως εκπαιδευτικός. Τα στατιστικά στοιχεία, τα γραφήματα και οι πίνακες αποτελούν κίνητρο για να φτιάξω μια παρουσίαση που να εμπλέκει τους τομείς της οικονομίας και της δασοπροστασίας. **Λουκία Νικολοπούλου, Οικονομολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να κατανοήσω την σημαντικότητα της σωστής διαχείρισης των δασών. Με την ιδιότητα μου ως γεωπόνος και με το επιστημονικό υπόβαθρο που έχω πάρει από το Πανεπιστήμιο είμαι σε θέση να επισημάνω πως η προστασία του περιβάλλοντος δεν είναι μονοσήμαντη και αυστηρά

καθοδηγούμενη. Οι δασικές εκτάσεις είναι ίσως οι μόνες εκτάσεις που δεν τυγχάνουν την δέουσα προσοχή κατά την διάρκεια του περιβαλλοντικού σχεδιασμού της εκάστοτε κυβέρνησης. Οφείλω να τονίσω πως η ενδεδειγμένη μελέτη του μαθήματος μου άνοιξε έναν νέο δρόμο-τρόπο σκέψης για την διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος.
Λήμητρα Ζορμπά, Γεωπόνος

Με την κρίση αξιών και τη ζοφερή οικονομική πραγματικότητα που όλοι βιώνουμε, η συγκεκριμένη θεματική ενότητα στις μέρες μας αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα και σπουδαιότητα. Το δάσος είναι ένα φυσικό αγαθό, με πολύπλευρη σημασία και ανυπολόγιστη αξία για τη ζωή, για τον άνθρωπο. Ένας ανανεώσιμος φυσικός πόρος με τεράστιες ανεξάντλητες δυνατότητες για την οικονομική, περιβαλλοντική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου, για τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών ζωής. Η ελπίδα είναι να δώσουμε λύσεις για την οικονομική ανάκαμψη και για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος εξοικονομώντας πολύτιμο χρόνο και αποτρέποντας την περαιτέρω υποβάθμισή του. Προσωπικά μου φάνηκε ιδιαίτερα χρήσιμο και στον επαγγελματικό τομέα όπου ως εκπαιδευτής της ειδικότητας «ειδικός δασικής προστασίας» σε ΙΕΚ με βοήθησε.

Θερμά συγχαρητήρια για τις δράσεις σας. Καλές γιορτές! **Χαρίσιος Νεβεσκιώτης, Πολ. Μηχανικός Α.Π.Θ. Τεχνικό Γραφείο-Μελέτες, Εκπαιδευτής-Εργαστηριακός Συνεργάτης ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος**

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Άτομα με Αναπηρία» 2008

Το κάθε μάθημα είχε το δικό του ξεχωριστό και ιδιαίτερο ενδιαφέρον και το κάθε ένα από αυτά ήταν εξίσου σημαντικό. Δε θα μπορούσα να ξεχωρίσω κανένα. Στη δουλειά μου αλλά και στο οικογενειακό μου περιβάλλον συναναστρέφομαι από άτομα με αναπηρίες και όλο το μάθημα με έκανε να νοιώσω πιο έντονα τις ανάγκες και τα δικαιώματα αυτών των ατόμων. Το μάθημα «Αθλητισμός και άτομα με αναπηρία» ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον για μένα γιατί ασχολούμαι με την θεραπευτική κολύμβηση κυρίως σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Στο φιλικό μου περιβάλλον ένα άτομο ΑΜΕΑ ασχολείται με την κολύμβηση κάνοντας πρωταθλητισμό και μπόρεσα να αναπτύξω και να ανταλλάξω ιδέες και απόψεις. Σημαντικό για μένα είναι να ενσωματώσω τις πληροφορίες του μαθήματος που δεν γνώριζα στη δουλειά μου αλλά κυρίως στη ζωή μου. **Βασιλική-Αικατερίνη Δράκου-Λιακοπούλου, Φυσικοθεραπεύτρια**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά ώστε να κατανοήσω πώς ωφελείται η κοινωνία από την σωστή αξιοποίηση και ομαλή ένταξη των ατόμων με αναπηρίες. Όταν τα άτομα αυτά είναι ενεργά μέλη της κοινωνίας κανείς δεν ζει σε βάρος του άλλου και κανείς δεν αισθάνεται άχρηστος. Μέχρι τώρα στην εργασία μου δεν έχω συναντήσει άτομο με αναπηρία, όμως αυτά που έμαθα από το μάθημα θα μου φανούν χρήσιμα κάποια στιγμή. Επειδή τυγχάνει να ασχολούμαι με τα κοινά του τόπου μου, είμαι μέλος σχολικών επιτροπών και άλλων φορέων του Δήμου μου, μπορώ να σκεφτώ τρόπους με τους οποίους θα συμπαρασταθούμε ενεργά σε αυτά τα άτομα. Μπορεί ο Δήμος να έχει αθλητικά κέντρα που να προσφέρονται και για τα άτομα με αναπηρίες, να κάνει εκδηλώσεις αφιερωμένες σε αυτά τα άτομα, να προσπαθήσουμε να ευαισθητοποιήσουμε τους συμπολίτες μας ώστε να δουν με άλλο μάτι αυτά τα άτομα. Πιστεύω πώς μια

κοινωνία που μεριμνά για αυτά τα άτομα είναι μια κοινωνία που ενδιαφέρεται για την πρόοδο και την ευημερία. Είμαι πολύ ικανοποιημένη που παρακολούθησα αυτό το μάθημα. **Φιλάνθη Καμαρινοπούλου Ιστορικός-Αρχαιολόγος, Μουσικός Ιδιώτης**

Θεωρώ ότι η πιο σημαντική πτυχή του περιεχομένου του κύκλου των μαθημάτων είναι η ανάδειξη της πολιτικής – κοινωνικής πλευράς του θέματος έτσι που να προκύπτει ομαλά στη σκέψη κάθε μελετητή το γεγονός ότι το άτομο– με αναπηρία ή μη- και η κοινωνική του πορεία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις πολιτικές αποφάσεις που λαμβάνονται με ή χωρίς τη συμμετοχή του, και μπορεί να αφορούν σε περισσότερο ή λιγότερο ορατές εκφάνσεις της καθημερινής του ζωής όπως η τιμές των φαρμάκων ή των βασικών αναγκών ποιοτικής διαβίωσης (ΔΕΗ, μέσα μεταφοράς,κ.α.) αλλά και η εκπαίδευση και η αγορά εργασίας. **Βασιλική Λάππα – Κελέση, Εκπαιδευτικός, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση Α/θμιας Εκπαίδευσης, Καρπενήσι**

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Γεωργία και Τρόφιμα» 2008

Στην προσπάθειά μου να μάθω περισσότερα πράγματα για την αλληλεπίδραση των διαφόρων στοιχείων της ζωής μας βρήκα ότι το μάθημα αυτό ήταν χρήσιμο τόσο για την θεωρητική κατάρτισή μου όσο και από πρακτική άποψη μέσω των παραδειγμάτων και των στοιχείων που μας παρείχε ακόμα και για μια ενδεχόμενη πιο αληθινή σχέση που ίσως έχουμε με τη γη στο μέλλον εξ ανάγκης. Παρόλα αυτά, θα ήθελα να δω στοιχεία που αφορούν την ελληνική πραγματικότητα καθώς και την ελληνική νομοθεσία προκειμένου να μπορώ να συσχετίσω τα όσα διαβάζω με την δική μας πραγματικότητα. Θα επιθυμούσα ακόμα να είχαμε στη διάθεσή μας περισσότερο υλικό και ίσως σε μια μετάφραση/απόδοση που δεν θα ήταν λέξη προς λέξη αλλά πιο κοντά στην ελληνική γλωσσική πραγματικότητα. **Αδαμαντία Μπαμπούλα, Καθηγήτρια Αγγλικής Γλώσσας, Μεταφράστρια**

Το μάθημα Γεωργία και Τρόφιμα με βοήθησε στη δουλειά μου στο να συμπληρώσω μία γνώση η οποία είναι αναπόσπαστο τμήμα του γνωστικού αντικειμένου «Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης» και με το οποίο ασχολούμαι εδώ και πολλά χρόνια. Οι σημαντικότερες διαστάσεις κατά τη δική μου άποψη είναι η ενσωμάτωση αυτών των πληροφοριών με το μάθημα Υγεία και Περιβάλλον και η περαιτέρω σύνδεση με τις επιπτώσεις στη δημόσια υγεία από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Το κεφάλαιο της οργανικής γεωργίας είναι μια πολύ καλή πληροφορία για την κατανόηση αυτού του γνωστικού αντικειμένου. **Λευκοθέα Εβρένογλου, Υγιεινολόγος Πολιτικός Μηχανικός**

Ως φοιτήτρια του τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, έχω διδαχθεί ήδη κάποια πράγματα πάνω μόλυνση του περιβάλλοντος και συνεπώς του εδάφους, του αέρα και του νερού από τις βιομηχανίες και τα εργοστάσια. (Πιο συγκεκριμένα στο μάθημα της Ενεργειακής Τεχνολογίας 1). Σκοπός του μαθήματος που σας ανέφερα, είναι, εκτός των άλλων, να μας ευαισθητοποιήσει απέναντι στο περιβάλλον και να προτείνει κάποιους πιθανούς τρόπους χρήσης της τεχνολογίας, χωρίς αυτή να γίνεται επικίνδυνη γι' αυτό. Θέλοντας, λοιπόν, να διευρύνω τις γνώσεις μου σχετικά με το θέμα της μόλυνση του πλανήτη, η οποία έχει και άμεσες συνέπειες στο έδαφος και στα τρόφιμά μας, αποφάσισα να παρακολουθήσω αυτά τα ηλεκτρονικά

μαθήματα. Αναστασία Μούρκα, Φοιτήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ως φοιτήτρια γεωλογίας το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στην εκβάθυνση βασικών γνώσεων που έχω λάβει από το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών σε σχέση με την επιρροή της γεωργικής δραστηριότητας στο περιβάλλον. Προσωπικά όλες οι διαστάσεις ήταν σημαντικές, καθώς βοήθησαν στην περαιτέρω εκπαίδευσή μου.
Αικατερίνη – Σοφία Παρτσινεβέλου, Φοιτήτρια του Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Είμαι Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Συντονίζω τα περιβαλλοντικά προγράμματα στα σχολεία της περιοχής μου (60 προγράμματα περίπου) και οργανώνω σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς μου. Η UNESCO και το Υπουργείο Παιδείας έχουν αφιερώσει το φετινό σχολικό έτος στο θέμα «Γεωργία, διατροφή και Ποιότητα ζωής» οπότε αυτό είναι πολύ σημαντικό για τη δουλειά μου.. Απέκτησα γνώσεις που τις χρησιμοποίησά ήδη και τις μεταφέρω στους εκπαιδευτικούς της περιοχής μου. Σας ευχαριστώ πολύ για τη συμμετοχή μου στο πρόγραμμα και σας παρακαλώ πάρα πολύ να με ενημερώνεται για τα προγράμματα που υλοποιείται. Ευχαριστώ και καλή συνέχεια στα προγράμματά σας.
Σοφία Δημητρίου, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Δ/θμιας Γ'Αθήνας, Διεύθυνση Δ/θμιας Εκπ/σης Γ'Αθήνας

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Κοινή Αγροτική Πολιτική» 2008

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αποκομίσω περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Κοινή Αγροτική Πολιτική και την Ε.Ε., θέματα που με αφορούν ιδιαίτερος. Δεδομένου ότι τα μαθήματα ήταν ηλεκτρονικά, ο όγκος της ύλης καλύφθηκε κατά τη διάρκεια ελεύθερου χρόνου, πράγμα ιδιαίτερα βολικό. Πολλές από τις κεκτιμένες γνώσεις θα μου φανούν χρήσιμες στο μέλλον και πιθανότατα στο μεταπτυχιακό.
Χριστίνα Βροντάνη, Φοιτήτρια

Αρχικά, θα ήθελα να σας συγχαρώ για την αξιέπαινη αυτή πρωτοβουλία σας που αποτελεί χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των νέων, στα χέρια της μελλοντικής ευρωπαϊκής γενιάς! Είναι σημαντικό να ενισχύονται και να στηρίζονται τέτοιες προσπάθειες. Το περιεχόμενο του μαθήματος που επέλεξα να παρακολουθήσω, αυτό της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ήταν πολύ ενδιαφέρον και με βοήθησε στο να καταλάβω το πως ξεκίνησε καθώς και τα στάδια εξέλιξης μιας τόσο σημαντικής πολιτικής της Ε.Ε., όπως αυτή για την γεωργία. Το εκπαιδευτικό μάλιστα υλικό σε συνδυασμό με τις πηγές που περιείχε (σύνδεσμοι στο Διαδίκτυο, Βιβλιογραφία κτλ.) ολοκλήρωσε και κατέστησε δυνατή την πληρέστερη κατανόηση του προς εξέταση αντικειμένου. Προσωπικά με βοήθησε αρκετά στην επίλυση αποριών των επισκεπτών του Κέντρου Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης – Europe Direct Κομοτηνής στο οποίο εργάζομαι ως Υπεύθυνος Πληροφόρησης και Συντονιστής των εθελοντικών ομάδων. Σας ευχαριστώ θερμά για την ευκαιρία αυτή που μου δώσατε μέσα από το πρόγραμμα αυτό!
Ηρακλής Λαμπαδαρίου, Υπεύθυνος Πληροφόρησης και Συντονιστής εθελοντικών ομάδων, Κέντρο Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης – Europe Direct Κομοτηνής

Με βοήθησε ουσιαστικά να ενημερωθώ για την ευρωπαϊκή αγροτική πολιτική όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας προκειμένου να μπορώ να ενημερώσω ενδιαφερόμενους για τα προγράμματα επιδότησης του υπουργείου αγροτικής ανάπτυξης και τροφίμων. Εργάζομαι στις θυρίδες νεανικής επιχειρηματικότητας στην Αθήνα εντούτοις συχνά καταφεύγουν σε εμάς να ενημερωθούν νέοι υποψήφιοι αγρότες. **Ελεάνα Τσουκλείδη, Σύμβουλος ειδικών υπηρεσιών, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Κοινή Αγροτική Πολιτική» ήταν πολύ ικανοποιητικό, πλήρες, με συνέχεια και χωρίς να αφήνει κενά. Εμπλούτισε τις γνώσεις μου γύρω από τις ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αγροτική πολιτική. Πιστεύω ότι θα μπορέσω να χρησιμοποιήσω το υλικό στην δουλειά μου αλλά και σε ένα σεμινάριο που κάνω και αφορά την περιφερειακή ανάπτυξη. **Παρασκευή Δαμάλα, Κοινωνιολόγος**

Το μάθημα με βοήθησε στο μεταπτυχιακό μου και μου έδωσε πληροφορίες για μία άλλη διάσταση της ΚΑΠ που δεν είχα σκεφτεί και είχε να κάνει με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της. Επιπλέον, αυξήθηκε και το ενδιαφέρον μου για μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο γιατί μέσα από το μάθημα μου δημιουργήθηκαν ιδέες για νέα θέματα. **Γιαννούλα Κολτσιδά, Δικηγόρος – Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Νομικής**

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Μύθος και Περιβάλλον» 2008

Με βοήθησε στην οργάνωση περιβαλλοντικού προγράμματος με τους μαθητές μου και στη μετέπειτα χρήση όλου αυτού του υλικού σε αντίστοιχες δράσεις. **Δήμητρα Ψαρρού, Εκπαιδευτικός Μουσικός κλάδου ΠΕ16, Δ/νση Δ/θμιας Εκπ/σης Γ' Αθήνας**

Ως φοιτήτρια του τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος με βοήθησε να γνωρίσω μια νέα πτυχή του περιβάλλοντος, τη σχέση της μυθολογίας με το περιβάλλον και πώς αυτή συνδέεται με το σήμερα, η οποία δεν είναι ευρέως γνωστή. **Αικατερίνη – Σοφία Παρτσινεβέλου, Φοιτήτρια του τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών**

Στην δουλειά μου δεν με βοήθησε άμεσα το περιεχόμενο του μαθήματος. Με βοήθησε όμως να βελτιώσω την προσωπική μου σχέση με τον ελληνικό πολιτισμό και με όσα προσπαθεί να μας μεταδώσει. Θεωρώ δεδομένο ότι κάθε βήμα αυτοβελτίωσης έχει θετικό αντίκτυπο στο οικογενειακό και επαγγελματικό μας περιβάλλον.

Διαπίστωσα ότι εκτός από τα τρανταχτά και σε όλους γνωστά μυθολογικά ονόματα που περιοχών, βουνών κλπ που απλά χρησιμοποιούμε καθημερινά, υπάρχουν δεκάδες ακόμα που προσπαθούν να μας μεταδώσουν κάτι από τις ρίζες μας. Ελάχιστη προσπάθεια χρειάζεται από εμάς. Και εκτός από την ατομική προσπάθεια, χρειάζεται και κάποιος σαν εσάς να μας προσφέρει το κλειδί που ξεκλειδώνει το θαυμαστό κόσμο των ελληνικών μύθων.

Σας ευχαριστώ. **Θεόδωρος Σαπουνάς, Πολιτικός Μηχανικός**

Το μάθημα, άμεσα τουλάχιστον, δεν μπόρεσε να με βοηθήσει στη δουλειά μου και λόγω της φύσης αυτής (διοικητικά καθήκοντα). Η συνολική παρουσίαση του θέματος μέσω

του μύθου αποτελούν έμπνευση για το παρόν και όραμα για το μέλλον και ειδικά σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Χρειαζόμαστε να στηριχθούμε στις διαχρονικές αξίες ώστε να βαδίσουμε στο παρόν και στο μέλλον. Με βάση αυτά οι γνώσεις που απέκτησα για προσωπική χρήση είναι πολύ σημαντικές και θα με βοηθήσουν στη διαμόρφωση ενός διαφορετικού τρόπου προσέγγισης διδασκαλίας – ο οποίος θα στηρίζεται στη μυθολογία και στην Αρχαία Ελλάδα - των μαθημάτων στα Τ.Ε.Ι., με τα οποία συνεργάζομαι. **Γιώργος Ασπρίδης, Ι.Δ.Α.Χ., Πολιτικός Επιστήμονας, Πανεπιστήμιο Αθηνών**

Η συνδρομή του μαθήματος υπήρξε ηθική και θεωρητική. Βοήθησε περισσότερο στη διαμόρφωση μιας ενσυνείδητης γνώσης για τη σημασία της μυθολογικής παράδοσης. Μέσα από την μερική μελέτη της βιβλιογραφίας για την ελληνική μυθολογία συνειδητοποιεί κανείς ότι οι άνθρωποι των μύθων δεν είχαν συνείδηση του ότι ο πνευματικός τους πολιτισμός (κουλτούρα) ήταν επακόλουθο ενός ανθρωπίνως κινούμενου και διατηρούμενου τρόπου συμπεριφοράς, παρά ενός εστικτώδη ή φυσικού. Για τον λόγο αυτό υπήρξε η αντίληψη ότι ο άνθρωπος βρίσκεται σε αναπόσπαστη ενότητα με την φύση. Μια αντίληψη που αν και χάθηκε μέσα στους αιώνες μπορεί μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας να επανακτηθεί και να επαναπροσδιοριστεί στα σύγχρονα δεδομένα μέσω της διδακτικής αξιοποίησης του μύθου. Η ελληνική μυθολογική παράδοση στη σύγχρονη αναφορά της περιλαμβάνοντας διαστάσεις όπως η παιδεία, ο πολιτισμός, η υγεία, η προστασία των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας, μπορεί να οδηγήσει σε μια ευρύτερα πολιτιστικά ερμηνευόμενη και οριζόμενη φύση. Έτσι θα ήταν λανθασμένη η επιλογή μιας και μόνο διάστασης του μαθήματος «Μύθος και Περιβάλλον». Όλοι οι μύθοι περιέχουν σπέρματα αλήθειας καθώς πηγή έμπνευσης για τη μυθοπλασία δεν μπορεί να είναι άλλη από την ίδια την πραγματικότητα των ανθρώπων, της φύσης, των θεών, της ζωής. Αυτό που πρέπει να γίνει μάθημα και ποδηγέτης και να ενσωματωθεί στην καθημερινότητά μας είναι το ότι ο μύθος και πραγματικότητα, ιστορία και μυθοπλασία είναι οι δύο άρρηκτα δεμένες όψεις της ανθρώπινης εμπειρίας και του ανθρώπινου παρελθόντος, τα οποία πρέπει να αποτελέσουν οδηγό της σύγχρονης κοινωνίας στην ολότητά της καθώς και της προσπάθειας ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης και υπεράσπισης του περιβάλλοντος. **Ευστράτιος Εγγλέζος, Πρώην Σύμβουλος Θυρίδων Νεανικής Επιχειρηματικότητας, ΒΑ Ιστορία Επιστήμης, MSc Νεότερη Ελληνική Ιστορία, Γενική Γραμματείας Νέας Γενιάς**

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Περιβάλλον και Υγεία» 2008

Ως φοιτήτρια του τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, έχω διδαχθεί ήδη κάποια πράγματα πάνω μόλυνση του περιβάλλοντος και συνεπώς του εδάφους, του αέρα και του νερού από τις βιομηχανίες και τα εργοστάσια. (Πιο συγκεκριμένα στο μάθημα της Ενεργειακής Τεχνολογίας Ι). Σκοπός του μαθήματος που σας ανέφερα, είναι, εκτός των άλλων, να μας ευαισθητοποιήσει απέναντι στο περιβάλλον και να προτείνει κάποιους πιθανούς τρόπους χρήσης της τεχνολογίας, χωρίς αυτή να γίνεται επικίνδυνη γι' αυτό. Θέλοντας, λοιπόν, να διευρύνω τις γνώσεις μου σχετικά με το θέμα της μόλυνση του πλανήτη, αποφάσισα να παρακολουθήσω αυτά

τα ηλεκτρονικά μαθήματα. **Αναστασία Μούρκα, Φοιτήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης**

Τα κείμενα των ενοτήτων ήταν ιδιαίτερα κατατοπιστικά τόσο στην δουλειά μου όσο και στις εργασίες που παραδίδω στο εκπαιδευτικό ίδρυμα που είμαι εγγεγραμμένη. Περιείχαν νομοθεσίες και στατιστικά δεδομένα που ήταν πολύ χρήσιμα για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Στον τομέα της δουλειάς, μιας και το αντικείμενο μου είναι η σύνταξη περιβαλλοντικών μελετών, μελέτες αποκατάστασης, ήταν ιδιαίτερα χρήσιμα τα στοιχεία που δίνονταν στην ενότητα που αφορούσε στην ρύπανση των υδάτων. **Σεβαστή Καραβα, Ιδιωτικός Υπάλληλος σε Γραφείο Μελετών, Μηχ/κος Γεωτεχνολογίας & Περιβάλλοντος**

Οι γνώσεις που αποκόμισα από το μάθημα υγεία και περιβάλλον ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρουσες. Κύρια απασχόλησή μου είναι η υγεία και ο άνθρωπος. Κατανοώντας την άμεση σχέση περιβάλλοντος και υγεία, ήταν σημαντικό για μένα. Είναι γνώση χρήσιμη στην καθημέραν πρακτική, επιπλέον δε την μεταδίδω και στους εργαζόμενους που έχω υπό την επίβλεψή μου. Γνώριζα ότι το περιβάλλον που ζούμε επηρεάζει την υγεία, εκείνο που πια είναι βίωμα είναι ότι είναι ο «κυριότερος» παράγοντας που επηρεάζει την υγεία. Δυστυχώς διαπίστωσα ότι και επιστημονικά αποδεικνύεται ότι η ανθρώπινη παρέμβαση στο περιβάλλον είχε θετικά αποτελέσματα από τη μία πλευρά αλλά από την άλλη τα αρνητικά ήταν περισσότερα. Μέσω του μαθήματος συνειδητοποίησα ότι φτάσαμε στο φεγγάρι, βρήκαμε φάρμακα για πολλές ασθένειες και όμως σε πολλές περιοχές δεν υπάρχει «ασφαλές πόσιμο νερό». Για κάποιους είναι αυτονόητο να έχουν νερό, κάποιιο όμως θα αρρωστήσουν από το νερό που θα πιουν. Και αυτό εξαιτίας της εξέλιξης της τεχνολογίας και της βιομηχανοποίησης. Όσα έμαθα θα βελτιώσουν πρώτα την δική μου συμπεριφορά απέναντι στο περιβάλλον και θα προσπαθήσω να τα μεταφέρω όπου υπάρχει δυνατότητα. Ίσως αποφάσεις δεν μπορούμε να πάρουμε μόνοι μας προς την θετική κατεύθυνση, αλλά τουλάχιστον η γνώση αυτή αν μεταφερθεί κάποια στιγμή θα την ξέρουν πολλοί και θα έρθει η αλλαγή στη συμπεριφορά μας προς το περιβάλλον, γιατί κάποιιοι από αυτούς που θα «έχουν αυτή τη γνώση», είναι κάποια στιγμή στα κέντρα αποφάσεων. **Ευγενία Πανταζή, Ιατρός Εργασίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν εξαιρετικής ποιότητας. Περιεκτικό, με τεράστιο όγκο χρήσιμων στοιχείων και πληροφοριών δίχως να είναι κουραστικά ογκώδες. Δεν σας κρύβω ότι «αποθήκευσα» αρκετά τμήματα της ύλης στην οποία και ανατρέχω συχνά. Ως μηχανικός και κατασκευαστής, θεωρώ ότι έχω άμεση σχέση αλλά και ευθύνη για επεμβάσεις στο περιβάλλον. Πολλές από αυτές έχουν επίδραση στην υγεία όλων μας. Βλέπω πια με διαφορετικό μάτι πολλές από τις δραστηριότητες αυτές, και προσπαθώ να μεταδώσω τις νέες αντιλήψεις και γνώσεις στους συνεργάτες μου σε κάθε βαθμίδα των εργασιών όπου συμμετέχω. Υπάρχουν λύσεις απλές – αν όλοι προσέξουμε λίγο περισσότερο θα βελτιώσουμε τις συνθήκες της ζωής μας είτε ως εργαζόμενοι, είτε ως χρήστες των προϊόντων που παράγουμε. Σας ευχαριστώ. Συγχαρητήρια για την προσφορά σας. Καλή Χρονιά ! **Θεόδωρος Σαπουνας, Τεχνολόγος Πολιτικός Μηχανικός Δομικών Έργων & Έργων Υποδομής- Ε.Δ.Ε.**